PHILIP FERMIN M. D.

DOOR

FRED. OUDSCHANS DENTZ

Philip Fermin, geneesheer, natuuronderzoeker en schrijver, werd 5 Mei 1730 te Berlijn geboren als zoon van den in Orange geboren Barthélemy en diens echtgenoot Catharine, geb. La Fond, die in Berlijn geboren was. De echtelieden waren 22 Juli 1726 te Berlijn getrouwd. Hij was een zoon van een Fransch uitgewekene en genoot voorbereidend onderwijs op een Fransch gymnasium te Berlijn, dat door vele kinderen van uitgewekenen bezocht werd.

Na beëindiging van zijn studie als geneesheer vestigde hij zich in 1754 als zoodanig te Paramaribo, waar hij acht jaren verbleef.

In Paramaribo huwde Fermin in 1758 met Marie Magdelaine Morrin, die 19 November 1709 te Maastricht geboren was. Zij was eveneens uit Fransche uitgewekenen geboren en wel uit Thimothée en diens echtgenoot Jeanne Jassé, geboren te Clerac in Frankrijk. Hun testament passeerden zij op 29 Juni 1756 „des avonds de klokken omtrent half seeven uren voor Frederik Jacob Veltkamp eersten gesworen clerck der colonie Suriname” ter secretarie te Paramaribo.

Op 25 Mei 1762 vertrok hij met zijn echtgenoot als passagier met kapitein Teunis Kragt naar Amsterdam.

Spoedig na zijn terugkeer uit Suriname, 20 September 1762, vestigde Fermin zich in Maastricht, de geboortestad van zijn echtgenoot, waar hij 21 Mei 1764 tot burger in het kramersambacht werd aangenomen. In Maastricht is hij begonnen met de uitgave van zijn boeken. Bijna een kwart eeuw is Fermin Brabantsch schepen of Brabantsche gezworen Raad, onderscheidelijk van het Hooggerecht en het Lagegerecht, en lid van den Raad van Maastricht geweest, n.l. van 21 Augustus 1771 tot 31 December 1795.

Zijn echtgenoot ontviel hem te Maastricht op 15 Januari 1769. Hij bleef tot zijn dood bij de rechterlijke macht als vrederechter.

In een nieuw, op 1 September 1812 gedagteekend, eigenhandig geschreven testament liet hij eenige hectaren landerijen en zijn roerende goederen na aan een zoon en dochter van zijn overleden zuster Rachel Fermin, n.l. Barthelemy G. Preyser, kasjmir- of lakenfabrikant te Borcette (Burtscheid), en aan Philippine C. Preyser, echtgenoot van den predikant J. P. I. W. Schlikem (of Schlukon) te Randerath bij Heinsberg. Genoemde Rachel was een paar jaar na haar broer in Suriname aangekomen. Zij huwde met Johan Christoffel Preyser, te Berlijn geboren en te Gulpen woonachtig, later hertrouwde zij met den predikant van Gulpen H. J. Essers, uit Maastricht afkomstig. Uit zijn overlijdensakte van 7 Januari 1813 blijkt, dat Fermin, „ancien juge au tribunal civil”, woonde in de rue des Trois Frères no. 688. De aangifte geschiedde door Bernard Jean Ulrich, instituteur, en Jean Conrad Keph, gardemalade.

Nog kan worden vermeld, dat de Universiteit van Aberdeen in Schotland hem in 1758 een doctoraat honoris causa verleende en hij bij die promotie werd voorgesteld door de doctoren Houttuyn en Vanwiert van Paramaribo.

Van zijn hand verschenen over Suriname: 1. *Traité des maladies les plus fréquentes à Surinam, suivi d'une dissertation sur le fameux crapaud de Surinam, nommé pipa, et sur sa génération en particulier*, Maestricht J. Lekens 1764 en Amsterdam 1765, vertaald in het Duitsch als D. Philipp Fermins *Abhandlungen von der Surinamischen Krote oder Pipa und deren völlig entdeckten Geheimnis ihrer Erzeugung, übersetzt und mit der Beschreibung eines Exemplars in Braunschweig und einer kurzer Geschichte der Pipa begleitet*, von J. A. E. Goeze Braunschweig, 1776.

2. *Développement parfait du mystère de la génération du fameux crapaud de Surinam, nommé pipa*, Maestricht, J. Lekens 1765.

3. *Histoire Naturelle de la Hollande Equinoxiale ou description des Animaux, Plantes, Fruits et autres Curiosités Naturelles, qui se trouvent dans la colonie de Surinam avec leurs Noms différents tant François que Latins, Hollandois, Indien et Nègre-Anglois*. Amsterdam M. Magérus 1765.

4. *Description générale, historique, géographique et physique de la Colonie de Surinam enrichie de Figures, et d'une carte Topographique du Pais*. Amsterdam E. van Harreveldt, 1769. 2 dln. Dit werk is een verbeterde en vermeerderde uitgave van *Histoire naturelle*. De Duitse vertaling heet: *D. Philipp Fermins ausführliche historischphysikalische Beschreibung der Kolonie Surinam* (door F. H. W. Martini), Berlin J. Pauli, 1775, 2 dln. De Neder-

landsche vertaling heet: *Nieuwe algemeen beschrijving van de Colonie van Suriname. behelzende al het merkwaardige van dezelve, met betrekking tot de historie, aardrijks- en natuurkunde*. Harlingen V. van der Plaats Jr. 1770, 2 dln.

5. *Tableau historique et politique de l'état ancien et actuel de la colonie de Surinam et des causes de sa décadence*. Maestricht J. E. Dufour en Ph. Roux, 1778. Dit is een aanvulling van *Description générale*. De Duitse vertaling heet: *Historisch-Politische Uebersicht des gegenwärtigen und ehemaligen Zustandes der Colonie Surinam in Süd America*. Aus dem Englischen von F. G. Gantzler, Göttingen, Vandenhoeck, 1788. De Engelsche tekst heet: *An Historical and political view of the present and ancient state of the Colony of Surinam in South America, with the settlements of Demerary and Essequibo*, by a person who lived there ten years. London, 1781.